

AI283U Markåtkomst och ersättning 7,5 hp

Compulsory Purchase and Compensation

Fastställande

Kursplan för AI283U gäller från och med VT17

Betygsskala

A, B, C, D, E, FX, F

Utbildningsnivå

Avancerad nivå

Huvudområden

Samhällsbyggnad

Särskild behörighet

Grundläggande behörighetskunskap. Motsvarande kunskaper genom praktisk erfarenhet.

Undervisningsspråk

Undervisningsspråk anges i kurstillfällesinformationen i kurs- och programkatalogen.

Lärandemål

När markanvändningen förändras – genom tillkomsten av ny bebyggelse och utbyggnad av vägar, järnvägar, kraftledningar m.m. – måste den ursprungliga fastighets- och ägarstrukturen anpassas till nya förhållanden. För att säkerställa att viktiga samhällsbyggnadsprojekt ska kunna genomföras finns lagstiftning om tvångsförvärv/expropriation som innehåller regler om dels tillstånd till tvångsförvärv (markåtkomst), dels vilken kompensation (ersättning) den som måste avstå mark har rätt till. Det övergripande målet med kursen är att ge en djupare insikt och förståelse för dessa tillstånds- och ersättningsregler. Mer konkret innebär det att studenten skall kunna

- motivera och utveckla varför tvångsförvärv kan legitimeras
- ange olika lagars innehåll och tillämpningsområde samt avgöra i vilka praktiska situationer lagarna kan användas.
- förklara olika fastighetsvärdebegrepp och deras inbördes relation
- beskriva och jämföra olika ersättningsprinciper i lagstiftningen
- tillämpa olika ersättningsregler och beräkna efter vilka grunder ersättningen skall bestämmas i praktiska fall

Kursinnehåll

Kursen behandlar det omfattande lagstiftningssystem som ger offentliga organ, och ibland även enskilda personer, rätt att förvärva mark med tvång i olika situationer. Följande huvudpunkter behandlas i kursen.

- Grundläggande motiv för att tillåta tvångsförvärv. Olika situationer där tvångsmöjligheter kan aktualiseras. Effekter av om tvångsförvärv inte vore möjliga? Ersättningsregler ur rättsekonomisk synvinkel. Värdebegrepp och deras relevans i kompensationsituationer. Vinstfördelning kontra skadeersättning.
- Principer för tillståndsprövning; judiciell eller administrativ hantering av tillståndsprövningen, materiella villkor för tvångsförvärv, tillträde. Tillämplig lagstiftning i olika situationer. Tillståndsprövning i olika regelsystem.
- Ersättningsregler i expropriationslagstiftning, plan- och bygglagen, förrättningslagstiftning, miljö- och naturvårdslagstiftning. Analys av rättsfall, praxis, förhandlingslösningar och frivillignormer.
- Värderingsproblem i olika ersättningssituationer. Metoder för bedömning av ekonomisk ersättning vid intrång och inlösen.

Kurslitteratur

Sjödin, E., Ekbäck, P., Kalbro, T. & Norell, L. Markåtkomst och ersättning (Norstedts juridik, senaste upplagan).

Övrig kurslitteratur anslås i samband med kursstart.

Examination

- ÖVN1 - Övningar, 3,0 hp, betygsskala: P, F
- TENA - Tentamen, 4,5 hp, betygsskala: A, B, C, D, E, FX, F

Examinator beslutar, baserat på rekommendation från KTH:s handläggare av stöd till studenter med funktionsnedsättning, om eventuell anpassad examination för studenter med dokumenterad, varaktig funktionsnedsättning.

Examinator får medge annan examinationsform vid omexamination av enskilda studenter.

När kurs inte längre ges har student möjlighet att examineras under ytterligare två läsår.

Etiskt förhållningssätt

- Vid grupparbete har alla i gruppen ansvar för gruppens arbete.
- Vid examination ska varje student ärligt redovisa hjälp som erhållits och källor som använts.
- Vid muntlig examination ska varje student kunna redogöra för hela uppgiften och hela lösningen.